

INFORMAČNÍ

Z P R A V O D A J

Klub absolventů
Vojenské konzervatoře - VHŠ
Svazu vojáků v záloze ČR

ČÍSLO 99

Vážení přátelé- kamarádi,

dovolte, abych Vás jménem výboru našeho klubu opět pozval na výroční schůzi s přátelským posezením na den **6.listopadu /sobota/ 2010 od 10.00 hodin** do velkého sálu ministerstva obrany na Valech.

Výluka tramvajových linek již neplatí, takže můžete použít metro do stanice Hradčanská nebo kteroukoliv tramvaj do stejnojmenné zastávky do nově vybudovaného podchodu, nebo ze stanice metra Malostranská tramvaj 22 do stanice Královský letohrádek a z kopečka sejdete do ulice Tychonova ne hlavním vchodem, ale vlevo postranní brankou.

Výbor klubu se rozhodl, že členské příspěvky na rok 2011 od členů nebude vybírat, protože má finanční rezervu. V předsálí bude provedena pouze prezentace - legitimace s sebou. Členské známky vám zašleme v dalším čísle Zpravodaje.

Mám ještě řadu nevyzvednutých medailí a pamětních listů. Pro ty z Vás, kteří se nemůžete dostavit, požádejte kolegy aby medaile za Vás vyzvedli.

Od 8.00 bude sál zpřístupněn. Žádáme Vás o časový předstih Vašeho příchodu, abychom zbytečně nezdržovali začátek jednání. Připravte si i diskuzní příspěvky. Máte možnost se vyjádřit k práci výboru a současné situaci ve vojenské hudební službě nebo i jiným souvisejícím otázkám.

Rádi přivítáme i kolegy, kteří nejsou našimi členy, ovšem až po ukončení schůze cca v 11.30 hod a apelujeme na naše členy, aby restaurační zařízení použili po schůzi a nerušili tak průběh jednání.

Občerstvení je zajištěno jako loňského roku. Pokud máte vědomost pro nás neznámou o úmrtí kolegů nebo změnu adres (Suchan, Mareš, Gorol) oznamte to u předsednického stolu. Rovněž žádáme o telefonické nebo písemné omluvení Vaši neúčasti na kontaktních adresách. Těšíme se na hojnou účast.

Za výbor klubu předseda Vladimír Mikeš

Vážení kolegové, přátelé a příznivci,

v uplynulém třetím čtvrtletí roku 2010 život hudební služby AČR poznamenalo opět množství důležitých změn, setkání a vystoupení.

Vstoupily v platnost změny spojené s přijetím vládní vyhlášky o hodnostní struktuře a složení, které se týkalo i vojenských hudeb. Díky tomu, že jsme v kategorii specialistů nedotkly se nás změny dramaticky a nemusíme kariéru začínat od nejnižších hodností určených mužstvu a poddůstojníkům. Opticky se vracíme k hodnostnímu označení „pecky“ a „proužky“ v hodnostech. To znamená, že od ledna příštího roku opět uvidíte na náramenících hudebníků hodnostní rozlišení, která se velmi podobající hodnostem ve kterých jste mnozí

sloužili. Dotknou se nás i úsporná opatření vlády, ale konkrétní zadání ještě v této době není přesně známo, takže nejsou známy ani všechny důsledky s tím spojené, nebo vyplývající.

Akcí na kterých se vojenské hudby svou činností podílely bylo doposud 477 (což ve dvou hudbách za uplynulých 273 dní je skutečně velmi mnoho). Tím nechci omlouvat, ale pouze vysvětlit, proč jsem také přistoupil na úzus, že na pohřby s vojenskými poctami budou jezdit až do hodnosti plukovníka žesťové kvintety a sextety. Z kapacitních důvodů by prostou matematickou rovnicí nutně každý došel k závěru, že je nereálné a neefektivní účastnit se všech takovýchto rozloučení v plných orchestrálních sestavách (s přihlédnutím k dalším povinnostem a běžnému životu obou orchestrů) Pravidlo lepší něco nežli nic je v tomto případě více než na místě. Stále jsou plněna kritéria důstojnosti a kvality více než s pouhým trubačem, který byl také v návrhu.

Z končící koncertní sezónou na venkovních pódiích a plochách se přesouvá koncertní činnost vojenských hudeb zpět do koncertních sálů, nebo prostorů, které je alespoň připomínající.

V prvním zářijovém víkendu se uskutečnila mezinárodní přehlídka vojenských hudeb ve spojení s oslavami Dne maršála Radeckého v Olomouci. Prezentovala se zde ÚH AČR se sólistkou Bárrou Basikovou a Alešem Brisceinem. Posluchačům dopřála nevšední zážitek i v neregulérních klimatických podmínkách panujících na Horním náměstí v Olomouci (7 st.C) předvedla náročným posluchačům ve večerních hodinách, co znamená profesionální výkon vojenské hudby. V rámci bohatého sobotního programu představily svoje vystoupení i vojenské hudby z Polska, Maďarska a Rakouska.

Nejbližší vystoupení vojenských hudeb pro veřejnost jsou ÚH AČR 14.10.2010 – sál Městské knihovny v Praze od 17:00 hod. a vystoupení na výstavě Voják budoucnosti v PVA Letňany. Oslavy spojené se vznikem republiky na Vítkově 28. října. Náčelník generálního štábu zaštiťuje slavnostní koncert ÚH AČR pro veterány 9.11.2010 v pražském Rudolfinu od 19:00. Připravujeme tradiční prosincové adventní a vánoční koncerty jak v kostele Církve československé husitské v Praha - 6., tak i ve vojenském kostele, ale s bohatým programem navštívíme i Pardubice (9.12. VH Olomouc) a Tábor (17.12. ÚH AČR). V neposlední řadě je pečlivě připravován slavnostní koncert pořádaný k výročí vzniku ÚH AČR.

S přáním klidného a spokojeného prožití nadcházejících dní

Hlavní inspektor vojenských hudeb mjr.Karel Mišák.

Vojenské hudby v r.1945

V Československé armádě bylo k 1. 10. 1938 systemizováno 52 plukovních hudeb, 25 důstojníků-kapelníků (z toho 1 na MNO, 2 ve Vojenské hudební škole a 22 u pluků) a 1617 hudebníků (230 rotmistrů, 587 děleslužících a 800 osob mužstva). K tomu je nutné přičíst ještě 208 žáků Vojenské hudební školy.

Jak vyplývá z mírové organizace Čs. armády (MNP HŠt/4. odd. čj. 120 taj/4. org. odd. Praha ze dne 25. 5. 1945) bylo záměrem obnovit předválečný stav se změnami, plynoucími ze současných poměrů.

Obnova Československé armády začala hned po osvobození. Na Ministerstvo národní obrany byl 28.5.1945 povolán poslední předválečný referent vojenských hudeb Jan Uhlíř do funkce Hlavního kapelníka vojenských hudeb. Vedení hudeb bylo podřízeno Hlavní správě výchovy a osvěty (HSVO) a organizační práce byly zahájeny výnosem MNO Hl.Št. čj. 10020. odd. ze dne

4.6.1945:

S okamžitou platností zřizuje MNO v sídle každé pěší divise vojenskou hudbu. Její složení: 1 kapelník, 1 dirigent a 42 hudebníků (rotmistrů, dělesloužících a mužstva). Kapelníka a dirigenta ustanoví MNO HSVO, hudebníky určí ze svých podřízených útvarů velitelství divise v první řadě z vojenských hudeb a kroužků již nyní stávajících. Vojenské hudby budou podřízeny náčelníku štábu divise. Toto opatření je prozatímní, jakmile to poměry dovolí, bude každý pluk mít svoji hudbu. Hudba tankového sboru zůstává v nynějším složení“.

Nově stavěných divizí bylo 16, každá měla tři pluky. Čísla, dislokace a složení se v letech 1945 – 1947 měnila někdy i dost rychle, leckdy byla hudba uváděna u pluku, kde byla ve stavu, třebaže to byla hudba divizní, čímž se leckdy identifikace hudeb komplikuje.

V českých zemích se hned po skončení povstání začaly vytvářet živelně vojenské orchestry, většinou v čele s bývalými kapelníky či dirigenty. Do armády se hlásili a byli průběžně zařazováni rotmistři hudeb, kteří byli po okupaci propuštěni z armády nebo během služby ve vládním vojsku penzionováni. Hlásila se i řada dělesloužících především z řad absolventů Vojenské hudební školy, kteří ve službě chtěli pokračovat. Se zařazením k hudbám se počítalo i s příslušníky hudeb vládního vojska, kde bylo sice systemizováno 421 hudebníků, ale skutečný počet „hudbyznalých“ kolísal okolo 500 (z toho 358 absolventů VHŠ). Řada absolventů VHŠ byla během služby ve vládním vojsku povýšena na strážmistry. Celková potřeba v první době byla přes 700 hudebníků.

U československých jednotek v zahraničí působily koncem války hudby: u obrněné brigády ve Francii, u náhradního tělesa ve Velké Británii a u samostatné brigády. V rámci 1. čs. armádního sboru v SSSR působily hudby u 1., 2., 3. a 4. brigády a u náhradního pluku, velení sboru byl podřízen i Armádní umělecký soubor.

Hudba československé obrněné brigády byla obnovena dnem 13. března 1945 při obléhání přístavu Dunkerque. Tvořili ji příslušníci v září 1944 rozpuštěné brigádní hudby která byla doplněna hudebníky od náhradního tělesa ve Velké Británii. Do čela hudby byl postaven dirigent Václav Šmolík, působící již dříve jako zástupce kapelníka brigádní hudby. Po ukončení války přijela hudba spolu s čs. samostatnou obrněnou brigádou 20. 5. 1945 do vlasti. Kromě několika koncertů (mimo jiné v Plzni) hrála 30.5.1945 při slavnostní přehlídce obrněné brigády v Praze. Při reorganizaci armády k 1.9.1945 byla přidělena k 1. čs tankovému sboru do Moravské Třebové. Její řady prořídly demobilizací a tak byla postupně doplňována novými hudebníky. Václava Šmolíka v jejím čele vystřídal Hynek Domanský. Dnem 1.10.1947 bylo velitelství tankového sboru přemístěno z Moravské Třebové do Olomouce a hudba byla předána 48. pěšímu pluku do Benešova, s kterým odešla v roce 1949 do Tábora jako hudba 4. tankové divize.

Hudba náhradního tělesa ve Velké Británii vznikla ze zbytků původní hudby postavené v prosinci 1944, tvořené většinou hudebníky vládního vojska, kteří po přesunu do Itálie a po dobrodružné cestě se dostali do Velké Británie. V březnu 1945 byli přeloženi k brigádní hudbě do Francie k nově vytvořené hudbě. Orchester od počátku řídil dirigent Karel Veselý, bývalý příslušník vládního vojska. V říjnu 1945 byla hudba transportována do vlasti a byla určena jako plukovní hudba 39. pěšího pluku (bývalý 17. pěší pluk) v Trenčíně.

V Itálii existovaly v té době tři hudby vládního vojska: u Nejvyššího zasazeného štábu ve stavu 10. praporu (kapelník B. Lokvenc), u 9. praporu (kapelník Václav Kubíček) a u 12. praporu (kapelník Hynek Bureš), obě ve stavu 3. praporu.

Po přechodu vládního vojska (26. 4. 1945) a slovenské II. technické divize ke Spojencům bylo koncem dubna vytvořeno Velitelství vojenských jednotek v Itálii, jemuž podléhaly: Československá samostatná brigáda a 1. Československá divize.

Dnem 21.5.1945 byly jednotky vládního vojska přetvořeny na Čs. samostatnou brigádu v Itálii, která byla 12.6. 1945 organizována do tří pluků a 18.6.1945 byly zřízeny hudební čety: u 1. pluku (bývalá hudba u 9. praporu), kapelník Václav Kubíček, u 2. pluku (bývalá hudba od 12. praporu), kapelník Hynek Bureš a u 3. pluku (bývalá hudba Nejvyššího nasazeného štábu) kapelník Bohumil Lokvenc.

Dne 22.7.1945 brigáda odjela do vlasti a 28.7.1945 byla soustředěna ve Strašicích. Hudební čety vládního vojska měly systemizováno každá 27 hudebníků, ale v Itálii byli do nich nezařazení hudebníci přiděleni k rotám svého praporu. Ve Strašicích byl tudíž značný počet hudebníků u hudeb nezařazen. Hudebníci 1. pluku byli 7.8.1945 odesláni do Prahy do stavu hudby Hradní stráž. Ostatní hudebníci byli postupně odesíláni k jednotlivým hudbám. Likvidace čs. samostatné brigády v Itálii byla ukončena 15.9.1945.

Původně slovenská zajišťovací divize nasazená na východní frontě byla pro morální rozklad změněna na II. technickou brigádu, od ledna 1945 pak na II. technickou divizi a od listopadu 1943 byla v Itálii, kde se podílela na provádění opevňovacích prací. Když koncem dubna 1945 vypověděly jednotky slovenské armády poslušnost německému velení, nesla od 20. 5. název 1. Československá divize v Itálii. Vlastní hudbu neměla a do odjezdu do vlasti jí byla 26.6.1945 přidělena hudba 2. pluku.

V protektorátu zůstaly po odsunu 2. - 12. praporu vládního vojska do Itálie v květnu 1944 tři hudby: u 1. praporu v Praze (kapelník Václav Thier), hudební četa Inspektorátu II v Hradci Králové (kapelník Emanuel Kaláb) a hudební četa Inspektorátu III Bučovice (kapelník Antonín Dražil). Každá inspektorátní hudba měla 42 hudebníků. Dne 24.1.1945 bylo nařízeno vyklidit k 1.2.1945 výcviková střediska inspektorátů v Hradci Králové a v Bučovicích a hudební čety se přemístily i s nástroji do Prahy kde byly přiděleny k 1. praporu a nasazovány ke strážní službě a technickým pracím, zejména odklizení trosk po bombardování Prahy 14. února a 25. března 1945. Poslední vystoupení hudby 1. praporu bylo 12.4. v rozhlase. Do povstání v Praze se ihned zapojili všichni hudebníci, několik bylo zraněno a na Pankráci padl strážmistr Václav Láf.

Ihned po skončení bojů v Praze se z hudby 1. praporu stala hudba Posádkového velitelství Velká Praha (PVVP). Dne 10.5. 1945 byl vydán rozkaz o rozpuštění vládního vojska a hudebníci Inspektorátu II odjeli 19.5.1945 pod vedením kapelníka Emanuela Kalába do Hradce Králové, aby tam vytvořili posádkovou hudbu. Příslušníci hudby inspektorátu III odjeli domů neorganizovaně.

Mezitím do Prahy dorazil 1. československý armádní sbor, přetvořený od 15.5. na 1. československou armádu. Čtyři brigády se změnily na divize s čísly 1 - 4.

Hudba 1. divize vznikla při reorganizaci sborového uměleckého souboru 10. 3.1945 a jejím vedením byl pověřen Felix Knosp, bývalý příslušník

slovenské armády, který nastoupil k hudbě 1. 1. 1945 poté, co byl v SSSR vyléčen ze zranění, utrpěného při povstání. Z původních 14 starých příslušníků brigádní hudby, kteří se postupně k souboru vrátili, do Prahy došel jen jeden, hudbu tvořili převážně mobilizovaní vojáci ze Slovenska.

V Praze se z hudby PVVP už vytvořila hudba 1. divize kterou po krátké mezihře řídil do 24.10.1945 Jan Fadrhons. Dnem 1.11.1945 nastoupil jako kapelník Josef Obruča, který za války působil u hudeb ve Francii a Velké Británii. Tak se stalo, že „staronová“ divizní hudba odešla na Slovensko. kde se 16.6. 1945 stala hudbou 10. divize v Košicích pod řízením Felixe Knospa.

Hudba 2. divize, kterou řídil bývalý dirigent 4. pluku slovenské armády Václav Seidl vznikla 22.4.1945 po reorganizaci 2. čs. samostatné paradesantní brigády a tvořili ji příslušníci hudeb slovenské armády. Hudba 2. divize se krátce objevila v Praze při slavnostní přehlídce dne 17.5.1945.

Z Prahy odešla na Slovensko a tam byla 16.7. přechodně přidělena do Ružomberoku k posílení hudby 4. divize a zařazena do stavu 201 dělostřeleckého pluku. Velitelství 2. divize zůstalo v Praze do října 1945 a pak se přesunulo do Zvolena a do Banskej Bystrice.

Hudbu v Banskej Bystrici, která se oficiálně nazývala hudbou VIII. sboru, zřízenou jako posádková hudba řídil už 31.3.1945 Ludovít Adamčík (bývalý kapelník 3. pluku slovenské armády), který řídil posádkovou hudbu Banská Bystrica (bývalá hudba slovenského 3. pluku) během povstání. Po jeho potlačení ustoupil s hudbou do hor a její příslušníci se postupně buď rozešli, nebo upadli do německého zajetí, Adamčík se až do osvobození skrýval. Tato hudba byla v Banskej Bystrici velmi populární a tak 2. divize oficiálně hudbu až do roku 1946 neměla.

Hudba 3.čs. samostatné brigády byla zformována 2. 6. 1944, měla stav 41 mužů a jako dirigent působil původně Jan Kolbaba od hudby 1. čs. samostatné brigády. Novým kapelníkem brigádní hudby byl jmenován 20.6.1944 volyňský Čech Jaroslav Židlický, přemístěný od 1. čs. samostatné brigády 16.6.1944 a Jan Kolbaba se vrátil k 1. brigádě. Brigádní hudba se zúčastnila bojů na Dukle v druhém sledu, takže na rozdíl od hudby 1. brigády neměla žádné ztráty.

Po krátkém pobytu v Praze odešla 3. brigáda, plánovaná jako divize do prostoru Žatec, kde z ní byla vytvořena stejnojmenná skupina tvořená volyňskými Čechy, kteří byli postupně, včetně hudby, která ještě několikrát na Žatecku koncertovala, demobilizováni.

U 3. divize, postavené v Kroměříži byla nově uvořena hudba u 3. pěšího pluku v Kroměříži, jejího řízení se 1.7. 1945 ujal Emanuel Kaláb, krátce před tím působící v Hradci Králové.

Hudba 4. brigády vznikla 10.3. 1945 a 18.4. 1945 jí převzal bývalý dirigent slovenské armády ošef Bytel, povýšený k 18.4.1945 na poručíka kapelníka. Přišel od partyzánského oddílu „Smrt fašismu“. Příslušníci hudby byli výhradně mobilizovaní slovenští vojáci. Na pražské přehlídce nehrála, zúčastnila se ale slavnostního pochodu bez nástrojů. Po několika dnech v Praze odjela na Slovensko a stala se hudbou 4. divize v Šale a od 1. 6. 1945 v Žilině. Velitelem hudební čety zůstal do 30.6.1945 Ošef Bytel. Hudbu do příchodu nového kapelníka řídil dirigent Ján Németh.

Původní hudba náhradního pluku byla zřízena 3. 5. 1944 z Volyňských Čechů a po vytvoření 3. brigády k ní téměř celá přešla. Hudba náhradního pluku byla postupně obnovena a řídil jí Jiří Kostjuk, kterého od 1.1.45 vystřídal dirigent 6. pluku slovenské armády Imrich Bugár, za povstání velitel

roty v brigádě M.R. Štefánika. V létě 1945 byla rozpuštěna a Slováci byli odesláni k velitelství 4. oblasti (Bratislava) a ostatní (včetně volyňských Čechů) do Prahy.

Budování hudeb postupně pokračovalo s některými odchylkami na Slovensku. Tak například u velitelství 4. oblasti, zahrnující celé Slovensko působil hudební referent, který výstavbu koordinoval. Tuto funkci zastával po krátkém působení u PH Bratislava Zdenko Mikula.

Na Slovensku byli hudebníci ještě ze slovenské armády, kteří nebyli zařazeni do 1. čs. armádního sboru.

Po potlačení povstání byla armáda Slovenského štátu reorganizována a ministr obrany Štefan Haššík vytvořil tzv. Slovenskou domobranu. Ta měla kromě dalších jednotek dva pěší pluky u nichž byly zřízeny hudby.

Hudbou 1. pluku domobranu se stala hudba bývalého 1. pluku slovenské armády, řízená Zdenko Mikulou, který až do povstání působil jako inspektor vojenských hudeb slovenské armády. Po osvobození se stala posádkovou hudbou Bratislava nebo též hudbou 4. oblasti a její řízení převzal bývalý kapelník slovenské armády Bartoloměj Urbanec. Hudba byla ve stavu 39. pěšího pluku, který byl k 1.10.1945 přecíslován na 17. pěší pluk.

Hudba 2. pluku domobranu v Trenčíně byla řízená bývalým kapelníkem slovenské armády Antonem Geržou. Ten se po osvobození stal kapelníkem 9. divize v Nitře, přeložené 19.7.1945 do Trnavy.

Dnem 6.7. 1945 vznikla v Trenčíně hudba u VII sboru, kterou převzal Jozef Balčík, povýšený na poručíka-kapelníka.

Hudba 5. divize byla postavena u 1. pěšího pluku v Českých Budějovicích a jejím kapelníkem se hned v prvních květnových dnech stal Jindřich Zatloukal, do roku 1939 kapelník hudby 1. pluku a za okupace hudby 4. praporu vládního vojska.

U 6. divize v Brně, přesněji řečeno u velitelství Vojenské oblasti 3 začal u 43. pěšího pluku 28.5. organizovat hudbu dirigent Jaroslav Popelka. Jako divizní hudba. vznikla 11.6.1945 a jejím vedením byl pověřen nadporučík-kapelník Melichar Boček (za války vězněný). Od jejího vzniku byla ve stavu 43. pluku.

Hudbu 7. divize převzal 6.6. 1945 Václav Dražil, bývalý kapelník 9. praporu vládního vojska, který naposledy řídil hudbu inspektorátu III v Bučovicích a Brně. Od 5.5.1945 organizoval z hudebníků vládního vojska ve Vysokém Mýtě hudbu u 30. pěšího pluku.

Hudba 8. divize se sídlem v Hranicích vznikla 5. 6.1945 z hudební čety strážního pluku 15 v Hranicích, kterou organizoval Josef Vaňouček, bývalý kapelník hudby 12. praporu vládního vojska, z něhož byl jako ruský legionář v roce 1943 propuštěn. Od 12.10.1945 byla hudba ve stavu 8. pěšího pluku.

Hudba 11. divize vznikla v Plzni a byla ve stavu 18. pěšího pluku. Jejího řízení se 8.6.1945 ujal Karel Eška, bývalý kapelník hudby 5. praporu vládního vojska. Ten již od 5.5.1945 organizoval vojenskou hudbu v Kutné hoře, kde byly zbytky 5. praporu vládního vojska umístěny.

Hudba 12. divize vznikla 8.6.1945 v Litoměřicích a řídil jí bývalý kapelník předválečného 2. pěšího pluku Rudolf Blažek, který s prací na jejím postavení začal již 15.5.1945. Se svými 59 lety byl nejstarším vojenským kapelníkem.

Hudba 13. divize byla v Mladé Boleslavi (od října v Kolíně) a v jejím čele stál Boris Masopust, bývalý kapelník 7. praporu vládního vojska. Ten se v květnu přihlásil do armády, hudbu převzal 15.6.1945 a řídil ji až do 31.10.1945 kdy odešel k hudbě 14. divize. Vedení hudby převzal Jan Chromec.

V Hradci Králové byla 14. divize, jejíž hudba vznikla ze zbytků vládního vojska, zejména hudby Inspektorátu II. Hudbu do Hradce přivedl z Prahy Emil Kaláb a její vedení převzal 5.6. Jindřich Praveček, bývalý kapelník 6. praporu vládního vojska. Řídil jí do 12.9.1945, kdy odešel jako velitel VHŠ do Prahy. Do nástupu nového kapelníka ji řídil dirigent Otta Kunt a od 1.11.1945 ji až do svého odchodu k Armádnímu uměleckému souboru Boris Masopust.

15. divize byla původně v Kolíně, od října 1945 v Benešově a jejím kapelníkem byl od 12.6.1945 určen Václav Thier, bývalý kapelník hudby 1. praporu vládního vojska a několik dnů v květnu kapelník hudby Posádkového velitelství Velká Praha.

16. divize měla sídlo v Písku a hudba se utvořila u 11. pěšího pluku. Kapelníkem byl jmenován 1.8.1945 Bohuslav Lokvenc, který sloužil jako kapelník 3. praporu vládního vojska v Písku a naposledy byl kapelníkem 3. pluku čs. samostatné brigády v Itálii.

Pro reprezentační účely bylo rozhodnuto vytvořit v Praze hudbu Hradní stráže. Přípravami byl pověřen Rudolf Urbanec, působící za války jako kapelník u čs. jednotek na Středním východě a ve Velké Británii. Přípravné práce začaly během června 1945, Urbanec byl k Hradní stráž přidělen 23. 7.1945. Měla systemizováno 60 hudebníků, prvních 37 hudebníků bylo odesláno k HS dne 7.8. 1945 a výnosem MNO ze dne 14.8.1945 byla hudba 1.9. 1945 oficiálně zřízena. K hudbě nastoupil 30.9. 1945 Jan Fadrhons a jako třetí kapelník přišel 1.11.1945 na poručíka povýšený Metoděj Příkryl.

Jako poslední v roce 1945 byla zřízena hudba Vojenské akademie, která ale začala fungovat až na jaře 1946. Řídil ji kapelník Metoděj Příkryl.

Bohumil Pešek.

P.S. Prosím členy Klubu, pokud mají chuť, aby poslali vyličení svého působení u hudeb s otevřeným číslem útvaru.

Mahlerovský koncert Hudby Hradní stráže a Policie ČR.

13. června letošního roku se ve Dvořákově síni pražského Rudolfiny konal koncert k počtě Gustava Mahlera. Ve spolupráci s Českou filharmonií předvedla Hudba Hradní stráže a Policie ČR, dirigovaná plukovníkem Václavem Blahunkem, rekonstrukci koncertu vojenské hudby v Jihlavě z období Mahlerova dětství, tedy z let 1870-1875. Tento koncert zazněl ve stejném obsazení také 7. července v 17 hodin v Kalištích před Mahlerovým rodným domem.

7. července 1860 se rodičům Marii a Bernardu Mahlerovým narodilo druhé dítě, syn Gustav. Otcí bylo jasné, že malá ves Kaliště rozrůstající se rodinu neuživí a rozhodl se ji proto přestěhovat. Za svůj cíl si však nevybral blízký Humpolec, Ledec nad Sázavou či Pelhřimov. Zcela promyšleně si zvolil Jihlavu. Důvod je jasný: Jihlava byla tradičním posádkovým městem. Kasárna uprostřed městské aglomerace spolehlivě pulsovala vojenským životem a 3 000 mužů zde dislokovaného císařského královského pluku Jeho Veličenstva Františka Josefa I. něco snědlo, ale hlavně při vycházkách vypilo. Bernard Mahler pronajal v blízkosti kasárenské brány dům a otevřel v něm hospodu. Gustav Mahler se tak od malička stal blízkým pozorovatelem „vojenské sémantiky“, v níž hlavní úlohu hrála vojenská hudba, jež byla nedílnou součástí každého pluku, a vojenský trubač, jenž od budíčku po večerku tlumočil veškerá nařízení, rozkazy a povely do řeči signálů. V tomto prostředí žil Gustav Mahler denně až do 10. 9. 1875, kdy zahájil studium na vídeňské konzervatoři.

Bernard Mahler brzy zbohatnul. V roce 1872 koupil za 10 000 zlatých

dvoupatrový dům a nákladným způsobem jej přestavěl. V něm nabízel téměř vše, co si vojsko i civil žádaly. Stal se měšťanem královského horního města Jihlavy a zařadil se mezi vlivné občany, jehož rodina nesměla chybět při žádné důležité společenské a kulturní akci. V první řadě to byly slavnostní koncerty. Mimořádně nadaný Gustav Mahler často účinkoval při takových koncertech sólově na klavír již od svých 10 let a dostával se do přímého kontaktu s vojenskou hudbou, bez níž se žádná větší akce v Jihlavě neobešla.

V době příchodu Mahlerových do Jihlavy byla kasárna obsazena mysliveckým praporem číslo 16, jeho hudbu řídil Wenzel Hyna. V roce 1862 jej vystřídal myslivecký prapor číslo 13, kapelníkem byl Dominik Matzek. O čtyři roky později přitáhl na jeden rok pěší pluk číslo 5, hudbu řídil Franz Grimm. Velkou kulturní úlohu v Jihlavě sehrála hudba 69. pěšího pluku, jenž zde byl dislokován v letech 1869-1874. Kapelník Julius Svadbik se zapojoval do koncertního i společenského dění města, jeho kapela se stala pravidelnou součástí hudebního života. Počet koncertů, jež s jihlavskými měšťanskými spolky hudba 69. pěšího pluku každý rok provedla, se blížil desítce, počet samostatných koncertů oznamovaných regionálním tiskem, překračoval třicítku. Za pět let pobytu 69. pluku v Jihlavě to bylo více jak 200 koncertů pro veřejnost.

V říjnu 1874 obsadila jihlavská kasárna mimořádně slavná jednotka s dlouhou tradicí, pluk číslo 49. Vznikl již v roce 1705 a jeho kapela patřila k nejlepším v monarchii. V letech 1847-1869 ji vedl rodák z Nechvalic u Sedlčan Franz Massak, jenž byl hlavním tvůrcem vojenského hudebního repertoáru po armádní reformě v letech 1850-1852. Massak byl v nejvyšších císařských kruzích nazýván „Militärkapellmeister par excellence“. Massakův repertoárový charakter si kapela 49. pluku zachovávala i v době svého působení v Jihlavě, kdy ji vedl Hermann Milier, jak dosvědčují dochované programy. Novinové články v regionálním tisku i rubriky ve výročních zprávách Iglauer Männergesang-Vereinu pojímaly informace o hudbě 49. pěšího pluku s náležitým respektem. Při takových koncertech zpravidla spoluúčinkovaly i jihlavské hudební spolky, například Stadtkapelle, především ale Iglauer Männergesang-Verein, jehož čestným přispěvatelem byl i Bernard Mahler, a je nade vši pochybnost, že rodina Mahlerova při takových akcích nechyběla.

Další velkou akcí, při níž vojenská hudba vstupovala do měšťanského prostoru, bylo velké a malé čepobití, jež se konalo ve svátečních dnech. Vojenská hudba při něm na veřejnosti předváděla svůj služební repertoár, volací signály, pochody. Za zvuků slavnostních pochodů pak následovalo defilé pluku městem a zastaveníčka před domy významných představitelů armády i města. Je možné, že jedno ze zastaveníček se konalo i před domem Mahlerových. Zde vznikaly motivické inspirace, jež Gustav Mahler později mistrovsky umocnil ve svých kompozicích.

Program koncertu se skládal ze skladeb koncertních i služebních. Většina skladeb byla uvedena v původní instrumentaci, ty kompozice, jež se mi podařilo dohledat pouze v podobě klavírního výtahu (9, 11), jsem instrumentoval podle předchozích vzorů. Jedná se tedy o rekonstrukci repertoáru vojenské hudby 49. pěšího pluku, který hudba prokazatelně v uvedeném časovém období mnohokrát uvedla v rámci spolupráce s měšťanskými hudebními spolky v Jihlavě, v rámci samostatných koncertů a slavnostních čepobití. Základem k sestavení programu se stal koncert z 31. července a 1. srpna 1875, jenž byl jihlavským tiskem avizován slovy: *Concert der ganzen k. k. Regiments-Kapelle unter persönlicher Leitung des Herren*

Kapellmeisters Miliér im Garten der bürgl. Schützen-Gesellschaft.

Program:

1. **Franz SCHUBERT** (1797-1828) je autorem mimořádně rozsáhlého díla, jehož soupis obsahuje téměř tisíc opusů. *Vojenský pochod* č. 3, op. 51 (D 733) je součástí klavírního alba, jež autor vydal tiskem v roce 1822 pod názvem *Trois Marches militaires für Klavier zu 4. Händen*. Všechny tři pochody se staly oblíbenými skladbami měšťanských salónů, odkud vedla přímá cesta k nejrůznějším instrumentacím. Také vojenští kapelníci je s oblibou zařazovali do repertoáru svých plukovních hudeb.
2. **Daniel-François-Esprit AUBER** (1782-1871) složil přes 40 operních děl. *Němá z Portici* (*La muette de Portici*) měla premiéru 29. února 1828 v Grand Opéra v Paříži, okamžitě poté obešla snad všechny operní domy v Evropě. Předehru k této opeře hrál v říjnu 1830 při svém prvním veřejném klavírním vystoupení v Litomyšli šestiletý Bedřich Smetana. Předehra se vbrzku propracovala i do stálého repertoáru vojenských hudeb. V Jihlavě byla hrána vojenskou hudbou v průběhu let 1870-1875 několikrát.
3. **Johann STRAUSS** (1825-1899) komponoval koncertní valčík *Povídky z Vídeňského lesa* (*Geschichten aus dem Wienerwald*), op. 325, v průběhu roku 1868 na lidové hudební motivy obyvatel Vídeňského lesa. V úvodní čtyřdobé části se skrze flétnu ozývá lesní ptactvo, v číslovaných valčících zní starodávné ländler. *Povídky z Vídeňského lesa* se staly přímo ideálním titulem pro vojenské hudby, které jej roznášely po celé Evropě.
4. **Richard WAGNER** (1813-1883) zahájil operou *Tannhäuser* renesanci dějin německého středověku na půdě hudebního dramatu. Opera měla premiéru 19. října 1845 v Drážďanech. Přímo manifestem nové národní německé myšlenky se stal triumfální pochod doprovázející příchod hostů na Wartburg, kde se odehrávaly pěvecké zápasy. Také tento pochod byl vícekrát zařazen do jihlavského koncertního programu kapely 69. i 49. pěšího pluku.
5. **Ludwig van BEETHOVEN** (1770-1827) komponoval *Yorckscher Marsch* (také *Marsch des Yorck'schen Korps* – pochod Yorckova sboru) v roce 1809 původně pro arcivévodu Antonína Viktora, bratra císaře Františka II., věnoval jej však české zeměbraně, jež se začala formovat v červenci 1808. Pochod si oblíbil pruský generál Ludwig Yorck von Wartenburg (1759-1830) a zařadil jej do úvodu slavnostních čepobití svého pluku. Tato úloha zůstala pochodu po celé 19. století.
6. **Franz MASSAK** (1804-1875) zahájil v roce 1818 vídeňské studium kompozice u Jakoba Ullmanna, od roku 1825 u Augusta Swobody. Již v roce 1826 byl jmenován kapelníkem hudby 39. pěšího pluku, v roce 1847 přesídlil do čela prestižní hudby 49. pluku, odkud tvořivým způsobem zasahoval do repertoárové problematiky v rámci armádní reformy. Kompozice Franze Massaka, jako například *Defilé pochod* č. 1; *Cavatina pro trubku a vojenskou hudbu*; *Defilé pochod* č. 2; *Vojenský pochod* č. 19, byly součástí oficiálního repertoáru hudby 49. pěšího pluku a tedy i jeho veřejných čepobití.
9. **Philipp FAHRBACH** ml. (1843-1894) pocházel ze slavné skladatelské a kapelnické rodiny. Sám pak v letech 1870-1883 působil jako vojenský kapelník. Jeho polky a valčíky byly oblíbenou součástí vídeňských bálů. *Ständchen-Polka* (Zastaveníčko), op. 47, vstoupila do vojenského repertoáru jako ideální zastaveníčko v malém čepobití.
11. **Josef Franz WAGNER** (1856-1908) studoval hudbu u Johanna Emmericha

Hasela ve Vídni a v roce 1874 vstoupil do vojenské hudby 23. pluku, kde v té době kapelnickou funkci zastával Philipp Fahrbach ml. V roce 1891 byl Wagner jmenován kapelníkem hudby 49. pluku. Komponoval především salónní a taneční hudbu. Pochod *Freiherr von Hess*, op. 234, věnoval polnímu maršálovi Josephu Freiherr von Hess (1788-1870), jehož jméno pluk nesl.

Evidentní je, že takto muzikologicky koncipovaný koncert, jenž mohl vzniknout jen na základě badatelského úsilí v českých i rakouských archivech, představuje mimořádný počin i v mezinárodním měřítku. Hudba Hradní stráže a Policie ČR je s tímto koncertem pozvána ke slavnostnímu zakončení festivalu, jenž se příští rok v červenci uskuteční v Toblachu, k uctění Mahlerovy památky 100 let od jeho smrti. Koncert Hudby Hradní stráže a Policie proběhne v Toblachu (dnes Dobbiacco v Itálii) 30. července 2011. Festivalu se dále například účastní Vídeňští filharmonikové, Lublaňská filharmonie a další významné symfonické orchestry z měst, ve kterých Gustav Mahler působil.

Mahlerovský koncert Hudby Hradní stráže a Policie ČR ve Dvořákově síni pražského Rudolfinu byl živě nahrán, a firmou ArcoDiva vydán na kompaktním disku pod titulem „Gustav Mahler and Military Music in Jihlava 1875.“ Katalogové číslo CD je UP 0129-2 131. Live nahrávka na CD svědčí o mimořádném interpretačním mistrovství Hudby Hradní stráže a Policie ČR, stejně jako jejího šéfdirigenta plukovníka Václava Blahunka.

Autor a dramaturg koncertu: PhDr. Josef Šebesta, Ph.D.

Naši jubilanti

<i>90 let se dožívá</i>	<i>Václav Vaishar</i>	<i>26.10.</i>	<i>Dobromil Keprt</i>	<i>31.10.</i>
<i>85 let</i>	<i>Václav Kruliš</i>	<i>20</i>		
<i>80 let</i>	<i>František Lukavec</i>	<i>1.10.</i>	<i>Josef Růžička</i>	<i>17.12.</i>
	<i>František Zelenka</i>	<i>25.10.</i>		
<i>75 let</i>	<i>Václav Linek</i>	<i>30.9.</i>	<i>Jiří Krejčí</i>	<i>11.12</i>
	<i>Oldřich Balcar</i>	<i>4.12.</i>	<i>Josef Mysliveček</i>	<i>18.12</i>
<i>70 let</i>	<i>Karel Vozáb</i>	<i>31.10</i>	<i>Milan Sivek</i>	<i>20.11.</i>
	<i>Ladislav Marton</i>	<i>9.11.</i>	<i>Josef Dostál</i>	<i>4.12.</i>

BLAHOPŘEJEME!

Kamarádi, letošní Slavnost lesního rohu v Žehušicích probíhala zcela k počtě vynikajícího pedagoga, docenta a později rektora brněnské JAMU, Františka Šolce. Pro tuto příležitost přijela do Žehušic početná skupina brněnských studentů konzervatoře a JAMU, jakož i několik starších bývalých studentů této školy. Bez rozdílu všichni svými vystoupeními prezentovali vysokou interpretační úroveň a potěšili publikum skvělou hrou. Zajímavou příležitostí dostali táborští trubači – hráli na bezventilové lesní rohy při mši v kostele a vytrubovali lovecké fanfáry během návštěvy hostů a publika v žehušické oboře. Přestože jde o amatéry, hráli docela pěkně a sklízeli velký potlesk. Během celé Slavnosti si letošní nejisté počasí vzalo dovolenou a k příjemné atmosféře lze dodat, že skvělou tečkou na závěr bylo rozkošně opečené selátko, otevřená diskuse a báječná pohoda. Popřáli jsme všem účastníkům šťastnou cestu domů se vzkazy a pozváním na příští Slavnost lesního rohu v roce 2011.

Honza Homan.

V poslední době opustili naše řady :

Oldřich Rýznar *27.2.1921 +2.7.2010 VHŠ 1936-38 tenor viola
po roce 1945 solista PH Olomouc, učitel ve VHŠ 1953- 1971,kdy byl nucen
odejít do civilu, absolvent AMU

Jaroslav Bílý *15.5.1935 +16.7.2010 VHŠ 1950-53 tenor-violoncello, po
absolvování přidělen k hudbě Mariánské lázně- Hamerníky, později k hudbě
Akademie J.Hakena v Roudnici nad Labem.(nekrolog níže).

ČEST JEJICH PAMÁTCE !

Jaroslav Bílý

15. května 1935 - 16. července 2010

Jaroslav Bílý se narodil 15.května 1935 v Libkovicích pod Řípem. První hudební vzdělání získal u vojenského kapelníka J.Svobody. Po ukončení základní školy nastoupil jako žák Vojenské hudební školy (1950-53). Dále studoval u profesora A.Modra harmonií, u profesora B. Herana hru na violoncello a u profesora K.Janečky hudební formy a skladbu. Toto studium završil v roce 1958 závěrečnou zkouškou na konzervatoři. Po vystudování vojenské hudební školy působil jako hudebník u různých vojenských hudeb. Nejprve jako hráč na violoncello, baryton,pozoun, a později jako dirigent.

Významným obdobím bylo jeho působení ve Štětí, kde se ujal místního dechového orchestru a přivedl jej k řadě úspěchů doma i v zahraničí. Zde se také projevil jeho organizační talent při založení tradice festivalu dechových hudeb, které tam pokračují dodnes. Ve Štětí také založil prakticky první skupinu mažoretok v republice, v té době věc nevídanou.

V roce 1977, kdy se Jaroslav Bílý přestěhoval do Zlína, aby se ujal zdejšího velkého dechového orchestru, nastala i tady doba jeho rozmachu. Mimo předpokládaného dirigentského působení zde dále rozvíjel své skladatelské a aranžérské umění. Zasáhl značně do repertoáru orchestru a svými skladbami a aranžemi šitými přímo „na tělo“ značně zatraktivnil repertoár orchestru. Rozvinul své organizační schopnosti a za jeho působení orchestr rozšířil svou koncertní činnost na celou Evropu. Prakticky každý rok připravil a zajistil koncertní turné, na kterém orchestr sklízел řadu úspěchů jak na běžných koncertních vystoupeních, tak i na soutěžních přehlídkách. K nejvýznamnějším patřilo vítězství na mezinárodních soutěžích v holandském Kerkrade, francouzské Vichy, nebo Ostravě. Spolu s Annamarií Mědílkovou založil ve Zlíně mažoretky a od roku 1982 i mezinárodní festival dechových orchestrů a folklorních souborů, který se letos dočkal již 15. ročníku. Jaroslav Bílý připravil koncepci tohoto ročníku FEDO a zkontaktoval i zahraniční soubory.

Za dirigentského působení Jaroslava Bílého uskutečnil VDO Zlín 144 úspěšných zahraničních zájezdů, kde byl jeho výkon vždy vysoce hodnocen. K nejvýznamnějším úspěchům zlínského orchestru patří 1. místo v soutěži CISM ve francouzském Vichy, kde současně byla Jaroslavu Bílému udělena cena za nejlepší dirigentský výkon. Vysoce ceněno je rovněž vítězství v prestižní Světové soutěži v holandském Kerkrade v roce 1985. Zde zlínská hudebníci získali Zlaté medaile jak za pochodovou, tak i koncertní část. Jaroslav Bílý má významný podíl na získání Ceny ministra kultury, který Velký dechový orchestr ve Zlíně získal v roce 2006.

Mimo dirigentské úspěchy je Jaroslav Bílý i úspěšným skladatelem. Jeho

tvorba je žánrově rozsáhlá. První období prezentují spíše lidovější skladby, polky, valčíky a pochody. Pozdější práce jsou náročnější. Jde o koncertní skladby, přehledy, nebo různé variace. Zkomponoval více jak 100 skladeb. Zařazení jeho skladeb do repertoáru orchestru ve Zlíně má rovněž velký podíl na jeho úspěších. Jeho skladby jsou rovněž na programech dalších tuzemských i zahraničních orchestrů. Nedílnou částí jeho skladatelské činnosti je i práce aranžérská. Více jak 350 jeho úprav pro dechové orchestry umožňuje značně obohatit repertoár orchestru symfonickou, operní, muzikálovou a populární hudbou. Produkce takové hudby značně zvyšuje znalosti a zkušenosti hudebníků, rozšiřuje okruh posluchačů a zvyšuje pestrost pořádaných koncertů.

Mimo jeho spolupráci při organizaci festivalů je zapojen také do činnosti různých komisí pro kulturu od místní po celostátní úroveň, mezi které patří:

- komise pro udělování cen při MKČR
- komise pro spolupráci v rámci Vyšegrádské smlouvy
- komise pro hudbu při NIPOS ARTAMA – zařízení MKČR
- komise okresní rady při odboru kultury ve Zlíně
- výbor Sdružení dechových orchestrů ČR.

Za svou bohatou uměleckou a organizátorskou činnost:

- byl v roce 1990 oceněn radou města Izegem za kulturní rozvoj mezi městy Izegem a Zlín
- obdržel v roce 2001 cenu města Zlína
- získal v roce 2002 ocenění předsedy vlády u příležitosti 40. výročí Kmochova Kolína za celoživotní práci
- obdržel plaketu za rozvoj spolupráce mezi městy Chorzow (Polsko) a Zlín
- obdržel pamětní medaili při příležitosti 10. výročí spolupráce měst Trenčín a Zlín.
- v závěru svého života byl ve Štětí jmenován Čestným občanem města.

Jubilejní patnáctý ročník festivalu malých dechových orchestrů Vejvodova Zbraslav proběhl ve dnech 24 – 26.9 2010.

V pátek 24.9. se představily orchestry v Davli, ve Vraném nad Vltavou, v Klínci a večer zakončily ve stanu na Zbraslavském náměstí. V sobotu dopoledne probíhala v divadle Jiřího Srnce soutěžní vystoupení orchestrů na které dohlížela porota ve složení Václav Blahunek šéfdirigent Hudby hradní stráže a Policie České republiky, Jaroslav Šíp, hlavní dirigent a velitel ÚHA ČR, Torsten Reinau, skladatel a dirigent Dolnorakouského svazu. Ve stanu na náměstí hrály orchestry svůj mimosoutěžní program. Bohužel organizátory odpoledne zradilo počasí a tak se muselo improvizovat. Pro déšť se přesunulo do stanu jak vystoupení mažoretok tak i ve zmenšené formě společné hraní. Večer se ve stanu konala festivalová veselice. V neděli dopoledne se ve stanu na náměstí konalo závěrečné matiné za účasti 4 orchestrů. I přes nepřízeň počasí byl zájem publika velký.

Výsledková listina:

Povinná skladba pochod - Jaromír Vejvoda „ Zlatá Praha „

Laureátem festivalu se stala již potřetí Malá dechovka ZUŠ Přelouč.

Ve zlatém pásmu se umístila ještě švýcarská kapela Böhmische Wind

Ve stříbrném pásmu se umístili orchestry v tomto pořadí: DO ZUŠ Přeštice, Městská hudba Kynšperk nad Ohří, Jihočeští rodáci, Moravští muzikanti, Blaskapelle Worb, PRA-LIN-KA Praha, a v bronzovém pásmu Dechový orchestr Týnečanka.

Porota udělila zvláštní cenu :

Nejlepší dirigent

Nejlepší provedení povinné skladby

Nejlepší dramaturgie

Zvláštní cena poroty za sólový výkon zpěv

Zvláštní cena poroty za sólový výkon

Jan Zmrzlý MH Kynšperk

Böhmische Wind Švýcarsko

MH Kynšperk

Helena Tamelová ZUŠ Přelouč

trombonová sekce MH Kynšperk

Jaromír Vejvoda

Abychom ukázali vztah nejvyššího velení armády k vojenským hudbám,
uverejňujeme něco z nedaleké minulosti.

Vážený pan

Generálporučík Ing. Vlastimil PICEK

Náčelník Generálního štábu AČR

Ministerstvo obrany ČR

Tychonova 1

160 01 PRAHA 6

V Táboře, dne 31. srpna 2009

Vážený pane generálporučíku,

dovoluji si obrátit se na Vás ve věci plánovaného zrušení VOJENSKÉ (do loňského roku POSÁDKOVÉ) HUDBY TÁBOR. Jako motto jsem vybral věty ze stránek Posádkového velitelství Praha:

„Vojenské hudebnictví je neodmyslitelně spjata s vojenskou historií lidstva. Vojenští hudebníci, ale i celá hudební tělesa nesloužila jen k bezprostřední psychické podpoře vojsk, ale prostřednictvím vojenských hudebníků se vydávaly signály, povely a rozkazy. Vojenské hudebnictví má i svůj celospolečenský význam, kterým je reprezentace státu a jeho armády na veřejnosti a to doma i v zahraničí.“

S termínem „vojenské hudebnictví“ jsem se v tomto případě sice setkal poprvé, ale jinak jsou to zlatá slova.

Od 90. let prošla POSÁDKOVÁ HUDBA TÁBOR velký kus cesty, zejména pokud jde o transformaci repertoáru, celkové pojetí práce, vystupování pro AČR a její útvary a velkou flexibilitu, když šlo o její konkrétní nebo operativní potřeby. Tyto schopnosti si samozřejmě zachovala dodnes. čtyřicetileté těleso - obsazení je vcelku skromné ve srovnání s jinými zahraničními orchestry - se vyprofilovalo ve víceúčelový (dechový) orchestr, který každý rok zabezpečoval zhruba tento okruh akcí:

Služební činnost: slavnostní nástupy útvarů, slavnostní vojenské přísahy, průvody městem, rozloučení a přivítání vojáků z misí, vojenské a státní pohřby, pietní akty, promoce a vyřazení na vojenských vysokých školách a další

Koncertní činnost: koncerty: slavnostní k nejrůznějším příležitostem, promenádní (m. j. na Pražském hradě), kolonádní, výchovné pro školní mládež, chrámové, benefiční, absolventské aj.

Další významné akce: vojenská mše, Slavnostní svatováclavská poutní mše ve Staré Boleslavi (letos Papežská bohoslužba Benedikta XVI. 28. 9.) za účasti nejvyšších státních celebrit v přímém přenosu ČT a ČR, nahrávání propagačních CD aj.

Posádkové plesy a společenské příležitosti: taneční orchestr LARGO, malý dechový orchestr KOTNOVANKA, skupina NÁLADIČKA, žesťový soubor, vždy uspokojily pořadatele i návštěvníky v nemenší profesionální kvalitě jako VOJENSKÝ UMĚLECKÝ SOUBOR ONDRÁŠ, m. j. i na čínském velvyslanectví v Praze a na české ambasádě v Paříži

Zahraníční zájezdy: kromě koncertů byl největší zájem o showprogram SLAVNÉ MELODIE ČESKÉ HUDBY: NĚMECKO, FRANCIE, RAKOUSKO, POLSKO, ŠVÝCARSKO, ITÁLIE, LITVA, VELKÁ BRITÁNIE, abych jmenoval země, které POSÁDKOVÁ HUDBA TÁBOR navštívila. Troufám si tvrdit, že tato hudba udělala mnoho pro vstup ČR do NATO, protože v té době zaplňovala v Německu, Francii a dalších zemích mnohatisícové haly, v kterých nebylo jediné volné místo. Na festivalech vojenských hudeb byl český vojenský orchestr vždy nejlepší. Jako velitel-hlavní dirigent jsem měl tu čest setkávat se s generalitou, velvyslanci a vojenskými attaché, poslanci a senátory, s hejtmany, primátory a starosty měst, kardinály, biskupy, a s mnoha dalšími vojenskými nebo kulturními činiteli. Orchestr ročně realizuje kolem 120 vystoupení pro armádu i veřejnost, což je úctyhodné číslo.

Vážený pane generálporučíku,

je zde staletá tradice českých vojenských hudeb, které nám závidí Evropa a svět. Je zde (a měly by být) kulturní povědomí a kontinuita, kromě toho, tady v západo-jihočeském regionu je VOJENSKÁ HUDBA TÁBOR jak pro vojáky (sloužící i bývalé), tak veřejnost, nezaměnitelným a nenahraditelným fenoménem, neodmyslitelně patřícím ke společenskému prostředí. Vojenská hudba vždy byla mostem mezi armádou a civilem a usilovala co nejefektivněji sloužit Armádě České republiky jako „výkladní skříň“. Je pro mne těžké uvěřit, že se reformovaná AČR bez toho obejde. Chápu nedostatek finančních prostředků, ale mám za to, že náklady na provoz orchestru nejsou tak velké, i když jsou jistě nemalé. Celá léta byli vojáci-hudebníci vysíláni do důstojnických a praporčických kurzů, k dálkovému studiu ve Vojenské konzervatoři (5.-6. ročník - absolutorium), a nyní budou takto vynaložené prostředky zrušením hudby vyhozeny z okna. Nechci být falešným prorokem, ale tímto způsobem za nemnoho let nedá nikdo dohromady vojenský orchestr, který by uvítal zahraniční delegaci a zahrál např. hymny a další služební repertoár. Nyní ještě máte vycvičené specialisty, kteří takové úkoly zvládnou na vysoké profesionální úrovni, včetně výstrojní kázně a vysoké úrovně vojenského vystupování. To civilní hudebníci samozřejmě neumí. Věkový průměr orchestru VOJENSKÉ HUDBY TÁBOR je poměrně nízký a ještě celé roky lidé mohou sloužit Armádě České republiky a této zemi.

Uvědomuji si, že pro mnohé činitele jsou v dnešní době pojmy jako kulturní tradice, povědomí, kontinuita a duchovní dimenze, slova ze slovníku neznámého jazyka. Jde však, podle mého názoru, o hodnoty penězi jen těžko vyčíslitelné, protože nadčasové. Vojenská hudba jistě není typicky vojenským (bojovým) prvkem armády, ale má zajistit onu duchovní dimenzi a nadstavbu, když vojenské nebo bojové akce začínají a končí, a reprezentovat stát a armádu, když se nekonají.

Vážený pane generálporučíku,

promiňte mi, prosím, upřímnost, ale vyčítal bych si ještě dlouho, kdybych Vám tento dopis nenapsal. Nedělám si žádné iluze, vím, že nejste pánem svého času, ale snad Vaším spolupracovníkům bude stát dopis bývalého kapelníka alespoň za přečtení. Velmi dobře si uvědomuji, že jej adresuji Náčelníkovi Generálního štábu AČR, nikoli ministru kultury.

„Vojenskému hudebnictví“ jsem věnoval téměř celý svůj život jako neopakovatelnému poslání, jenže všechna práce a úsilí je těmito rozhodnutími zcela zničena. Takovým to způsobem zdecimovat celou jednu vojenskou odbornost, k tomu se opravdu těžko hledají slova. Můj život tím ztrácí jeden hlubší smysl, i když to nikoho pochopitelně nezajímá.

Dovoluji si Vám, pane generále, popřát všechno nejlepší a úspěchy ve Vaší odpovědné práci. Prosím Vás velmi o zvážení, jakým skutečným přínosem bude pro AČR zrušení VOJENSKÉ HUDBY TÁBOR. Děkuji Vám.

S úctou a pozdravem pplk.Václav Matoušek,v.v.

Vážený pane Matoušku,

velice si cením Vašeho zájmu o osud Vojenské hudby Tábor a Vaši iniciativu chápu jako snahu o pozitivní ovlivnění vývoje vojenské hudební služby.

Od roku 1989 procházela AČR průběžně změnami, které byly závislé na mnoha okolnostech, jakými bylo snižování počtů osob, jednotek, útvarů i zařízení, rušení vojenské základní služby, opouštění posádek, upřesňování zdrojového rámce resortu, atd. Spolu s tímto procesem přirozeně procházela změnami i vojenská hudební služba, která se přizpůsobovala požadavkům a zejména potřebám AČR. Naše vojenská hudební služba tak dosud prošla v rámci transformace resortu mnohými změnami, které se týkaly zejména reorganizace vojenských hudeb, změn v podřízenosti ale i rušení některých z nich.

Z důvodu značného snížení rozpočtu a na základě rozhodnutí ministra obrany o restrikcích s tím souvisejících bude s koncem roku 2009 propuštěno z resortu MO téměř 3000 vojáků a občanských zaměstnanců. S tím bylo rozhodnuto i o zrušení Vojenské hudby Tábor a mimo jiné i Vojenské hudby Hradec Králové. Věřte, že jsem důsledně zvažoval všechny tyto citlivé zásahy do vojenské hudební služby a jejich možné důsledky a nebylo to rozhodování jednoduché. Velmi si vážím práce vojenských hudeb, velitelů hudeb i dirigentů, vždyť jejich mistrně odváděnou práci sleduji při mnoha významných příležitostech. Ze své pozice však musím při řešení takovýchto složitých situací zvažovat i další priority, závazky vůči České republice a aliančním partnerům.

Zůstaňte prosím nadále příznivcem vojenských hudeb i přes tyto nepopulární a bolestivé kroky.

S úctou a přáním pevného zdraví

generálporučík Ing. Vlastimil PÍCEK

Vážený pan

pplk. v.v. Václav MATOUŠEK

Leskovická 2670

Tábor

Vlastimil Bradáč (82), člen výboru Klubu absolventů VK-VHŠ, zdárně ukončil čtyřsemestrální studium na "Univerzitě třetího věku" na Filozofické fakultě KU v Praze - obor "Hudební věda - Vybrané kapitoly z dějin hudby", závěrečnou prací na tema: Hynek Sluka - osobnost české vojenské hudby dvacátého století". (sto let od jeho narození a čtyřicet let od jeho úmrtí, si připomeneme v únoru příštího roku). Osvědčení o splnění všech podmínek a úspěšné zakončení studia mu bylo předáno na slavnostním shromáždění absolventů v Karolinu UK v Praze 10.6.2010. Blahopřejeme!

Za výbor Vladimír Mikeš-předseda.

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FILOZOFICKÁ FAKULTA

OSVĚDČENÍ

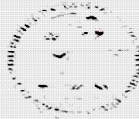
Vlastimil Bradáč

narozen dne 25.5.1928 v Proseči pod Ještědem

absolvoval v akademickém roce 2009/2010 studium

na Univerzitě třetího věku v oboru

Hudební věda (Vybrané kapitoly z dějin hudby)

 Prof. RNDr. Václav Hampel, DrSc.
 rektor

 PhDr. Miroslav Šecháček, Ph.D.
 děkan

V Praze dne 10. června 2010

Ještě se troubí a bubnuje

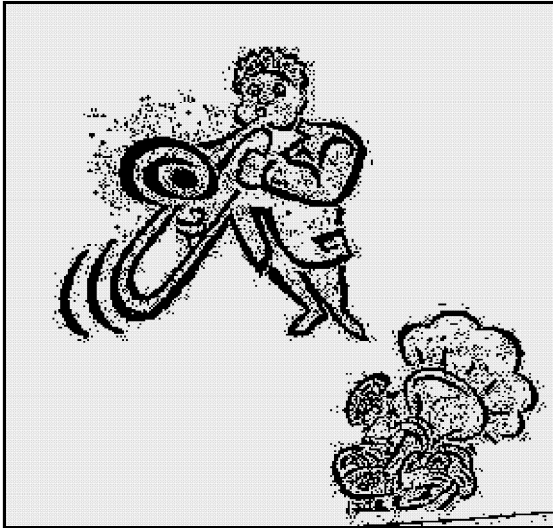
Kde? V právě vydané knize Milana Hodíka a Pavla Landy: SIGNÁLY aneb Ještě se troubí a bubnuje (Naše vojsko, Praha 2010, doporučená cena 220 Kč). Autoři říkají hned v úvodu, že chtěli „vzdát hold nejmenším hudebním útvarům, signálům bubnovaným a troubeným“. Jenomže se ukázalo, že tyto signály jsou vlastně názornou ukázkou sdělování beze slov, tedy neverbální komunikace. A tak své téma rozšířili například také o pozdravy, neboť i ty jsou vlastně signály, takže představují i pozdravy vojenské, se zbraní a beze zbraně, dokonce v jejich historickém vývoji. Ale těžiště jejich práce spočívá především v signálech zvukových.

Po nezbytném rozdělení nástrojů na zvukové a hudební nabízí kniha pohled do zvukových signálů občanských (lovecké, poštovské, železniční, sokolské, skautské, cyklistické a další), aby došlo k představení meritornímu, totiž k zevrubnému pojednání o signálech vojenských.

Kniha není katalogem všech kdysi či dodnes existujících signálů, povelů troubených a bubnovaných, nebo volacích (svolávacích) signálů; jak autoři výslovně upozorňují, vše je uvedeno pouze příkladmo. Oněch příkladů je ale na stránkách jejich knihy bohatě, také ve čtyřech přílohách, a připočteme-li pečlivě uváděné zdroje a další prameny, dostalo se oněm „nejmenším hudebním útvarům“ pozornosti, jakou si bezesporu zaslouží.

O šíři autorského záběru alespoň jeden údaj: Jmenný rejstřík obsahuje 202 položek. Tolik osobností mělo tak či onak co dělat se signály! Práce osvědčené autorské dvojice rozhodně stojí za přečtení.

Bohumil Pešek

Trombonová skupina SOČR (Symfonického orchestru Českého rozhlasu Praha) pořádá

Tradiční setkání "trombonistů a tubistů",

kteřé se bude konat v restauraci "**Zlé časy**" v Čestmírově ulici v Praze 4 - Nuslích (u nám. brí Synků), dne **3. prosince 2010 od 17.00hod.** Výše příspěvku na občerstvení a další podrobnosti je možno získat na tel. čísle 606616408 u p. Karla Kohouta.

Kontaktní adresy :

Vladimír Mikeš, Senegalská 637/2 160 00 Praha 6
pevná linka:235351636, mobil:608068103, e mail: vla.mikes@volny.cz

Hospodář a pokladník:

František Sládek, Evropská 506/227 161 00 Praha 6, tel.220560328

pokud příspěvky neplatíte účtem, zasílejte na tuto adresu
redaktoři Zpravodaje:

Václav Babka, Trojická 9, 128 00 Praha 2, mob.723273206,p.224918990

Jan Homan, K ovčínu 1493, 182 00 Praha 8, tel.286886755

kam zasílejte Vaše vzpomínkové články, náměty a připomínky do Zpravodaje.

Výborové schůze Rady klubu se od září budou konat každé sudé úterý v měsíci t.zn. 12.10.,9.11.,14.12. 2010 vždy od 17.00 hod. v salonku vojenské ubytovny v Podbabě , roh ulice Podbabská a ul. Pod Juliskou, hned pod hotelem Internacional.

Přijďte mezi nás, těšíme se na vaše náměty, připomínky a vzpomínkové články do Zpravodaje. Rádi Vás uvítáme, zejména ty, kteří by byli ochotni spolupracovat ve výboru. Pokud se změní Vaše adresa, nebo adresa vašich kolegů, neprodleně nám ji oznamte na kontaktní adresu, aby Zpravodaj přišel na správného adresáta. Děkujeme.

Koncerty Ústřední hudby AČR v roce 2010.

14.10. Promenádní koncert

11.11. Koncert Big Band AČR ke dni válečných veteránů

16.12. Vánoční koncert.

Začátek koncertu vždy v 17.00.

Velký sál Městské knihovny v Praze 1, Mariánské náměstí(dř.prim. Vacka) č.1.

Pokračování ze Zpravodaje číslo 98:

Převelení majora Urbance.

Po převelení majora Urbance do Spišského Podhradí, jako velitele Vojenské hudební školy, byl krátce na to propuštěn z armády, bez náhrady bytu, doslova skončil na ulici. Jeho nástupcem u hudby Hradní stráže se stal kapelník František Holý a potom kapelník Josef Kaliba, který hned po nástupu zavedl přísnější vojenský režim. Noční služby, nástup mužstva po zaměstnání k raportu. Dvanáct mužů se seřadilo do dvojřadu a na povel „Pozor“ a Pohov“

se muselo „velmi pozorně“ zaposlouchat do povídání pana kapelníka Kaliby. V první řadě stál Vašek Tyl a já hned za ním a za mnou na okně kadila kočka nevábně páchnoucí mazlavá hovínka. Z dlouhé chvíle jsme se s Vaškem poštuchovali. Nabral jsem na lístek od tramvaje tento kočičí produkt a zasunul do Vaškovy dlaně, který leknutím strašně neslušně zařval a už u něj stál náš velitel, který byl menší postavy a Vašek proti němu hotový obr a poručil mu aby stál v pozoru, když mluví s velitelem. Vašek se po vojensku vzpřimil, ale pravou ruku nemohl připažit. A tak mu soudruh Kaliba tu ruku i s tím hovnem k noze přitlačil. Jednou při tom „zajímavém“ kázání bylo nařízeno, že se nesmíme navzájem titulovat: „Vole, vole“. Pepík Peterka našel prastarý kalendář, kde u každého data bylo několik křestních jmen českého původu. Pepík se zavřenýma očima a zdviženým prstem začal píchat do otevřeného kalendáře, až se jeden vpich povedl a objevilo se krásné české jméno „Mamert“, v minulosti hojně používané a s velkou úctou zachovávané až do dnešních časů.

Drezura se trochu uklidnila po nástupu nového velitele hudby majora Jana Fadrhonse. Klidnější časy měly vliv i u doprovodných nástrojů, které ožily i v bohatším provedení. O skladbách majora Fadrhonse nikdo nepochyboval, natož aby se nudil a pro doprovodné trumpety si vymýšlel sóla. Opatřil jsem si nátrubek s menším kotlíkem, abych to bez problémů lépe zvládl. Když jsem potom slyšel z rozhlasu tyto nahrávky, byla to nádhera, sedělo to tam, jak sedinka na hrnci. Po nástupu nového Es trumpetisty jsem přešel k druhé B trumpetě. Těsně před mým odchodem do civilu, se zkoušel nový program do rozhlasu. Už jako civil jsem si ještě zahrál v rozhlase a to ve vypůjčené uniformě v hodnosti podporučíka.

Lampasáci.

Hudba Hradní stráže očekávala příjezd Dr. Alexeje Čepičky před hlavním vchodem do zámku v Lánech. Přijelo několik vládních aut a z jednoho s nich vystoupil sám velký Čepička v generálské uniformě a s dosti velkým počtem vyznamenání na prsou. Z otevřeného okna v prvním patře bylo slyšet soudruha generála Čepičku, jak skládá slib do funkce ministra národní obrany prezidentu republiky Klementu Gottwaldovi. Jeden z prvních rozkazů generála Čepičky byl, že mužstvo muselo vždy po obědě, asi jednu hodinu spát. Ostatní výšehodnostní hudebníci z dlouhé chvíle hráli šachy, nebo mazali karty. Bylo velice teplé léto a Jarda Šmatlák, celý zpocený, chrápal. Trenýrky k vidění nebyly, ale jeho bambitka trčela výhruzně do stropu. Pepík Peterka nelenil a tuší mu namaloval na žaluda očička, nosánek, pusinku a na ztopořenou násadu knoflíčky. Z řady nudících se dělesloužících byla utvořena fronta na záchod ke korýtku na čůrání. Ozval se odpolední budíček a Jarda, ještě v polospánku, šel močit. Bylo nutné, aby nikdo z dychtivých diváků nedělal hluk a mohl se každý pokochat pohledem na tento div přírody. Jarda už dávno nemočil a ještě dospával vestoje s tím neparáděným chlapečkem v ruce. Horší to byl s kakáním. Pro celou muziku byly k použití pouze dva záchody, od kterých se stále ztrácely klíče. Rozzlobený major Fadrhons mi nařídil, abych k hajzklíčům přidělal pořádné řetězy a názorně mi ukázal, jak dlouhé řetězy musí být. Na dvoře se nacházely stoleté kanóny. Sekerou jsem usekal dva řetězy a připevnil na ně klíče. K tomu dodávám, že řetězy jsem zhotovil značně kratší, než určil major Fadrhons. Někdo nadával, někomu se to líbilo, ale sranda byla velká. Bez ohlášení předem objevila se generalita z Ministerstva národní obrany, včetně doprovodu v nových uniformách s dvojitými lampasy na kalhotách a s dostačujícím počtem vyznamenání neznámého původu. Každý byl

zvědavý, co tady asi chtějí a už to tady bylo. Jeden z těch lampasáků žádal ztlumeným hlasem o klíč od záchodu. Dostal od služby klíč i s řetězem a odebral se k oáze útěchy. Dovede si vůbec někdo představit, jak by to dopadlo v době, kdy byl ještě klíč bez řetězu a jako obvykle se ztratil, tak by měl soudruh generál bláto naihriku. A zhýčkané mužstvo rádo spinkalo až do doby, kdy přicházeli důstojníci do zaměstnání. Jedině já, jeden z Mamrdů, byl schopen vyburcovat tyto notorické spáče k životu. Na vypůjčenou melodii krásné písně „Se svou kulhavou kobylou po světě se toulám“ jsem zapěl „Se svým mrňavým ohanbím po světě se toulám“ a jistým předmětem jsem bušil do stolu. Ozval se řev hrůzy a děsu, peprné nadávky a na moji hlavu se začaly snášet předměty z dosahu postižených. I ten chlév Mamert Ladík zoufale řval, abych už šel s tím mrňavým ohanbím do prdele.

Vánoce a Jeryk.

Přiblížily se Vánoce a náš velitel měl určit někoho, kdo bude konat v tuto dobu službu. Nastalo hrobové ticho v očekávání, kdo to odnese. Požádal jsem o dovolení promluvit s tím, že moji rodiče jedou do Karlových Varů ke své dceři a já zůstávám kvůli pejskovi, který je jeden rok starý a z tohoto důvodu si ho nemohou vzít s sebou. Proto jsem požádal soudruha majora, jestli by ten kokršpaniel nemohl zde sloužit se mnou. Poručík Zuzka na mne zařval, jak si to dovoluji takovým to způsobem mluvit s velitelem, který ho ale mávnutím ruky uklidnil nařídil mně, abych toho psa okamžitě přivedl. Doma se maminka divila, ale byla ráda, že má o starost méně. Po návratu do kasáren se tento roztomilý pejsek, jménem Jeryk, začal seznamovat se životem v kasárnách: Bylo pozdní odpoledne a jen málo muzikantů zůstávalo v očekávání příchodu zrzavého dravce. Jeryk byl velice společenský a s každým se hned skamarádil, nic nepočůral a vroucně si zamiloval obnažená kolena Jardy Lepjarského, která pohlavně zneužíval. Kamarádi mu ochotně udělali pelíšek pod mým kavalcem, což se mu nelíbilo a drápal se na můj podhlavník. Když jsme konečně usnuli, začal ten vetřelec nestydatě prdět, což mě probudilo. Šel proto službu konající Kocourek s ním na dvůr, aby se vykakał. Netrvalo dlouho a přišel zpět, že se Jeryk nevysral. To musíš jít k té staré lípě, kde to má už označované. Po chvíli se opět vrátil s tím, že se to povedlo a že stolice byla značně v mazlavém stavu. Do postele jsem ho už nepustil, protože pod ocasem okolo šperklapky bylo celé ohnisko smradu značně zapatlané. Ještě před budíčkem dostal koupel. Celý orchestr ve zkušebně po příchodu majora Urbance povstal a při opětném sedání Jeryk toho využil a sedl si na židli poručíka Tuky, což vyvolalo všeobecný smích. Pan Kapelník si prohlížel to drzé zvířátko a poručík Tuka si došel pro jinou židli. Začalo se hrát a Jerykovi se to vůbec nelíbilo. Zjezily se mu chlupy a začal příšerně výt. Muzika zmlkla a začalo se znovu. Zmáčk jsem mu čumák a uklidňoval ho. Brzy si na ten kravál zvykl a v klidu a pohodě, stočený na židli, chrápal. Panu Urbanovi se asi Jeryk moc líbil, tak si ho vypůjčil a že ho brzy vrátí. Dne 23. prosince byla celá hudba pozvána na slavnostní večeři a oslavu štědrého Dědy Mráze. Většina hostů měla zájem o červené bulharské víno, které podporovalo rychlý únik potravy z těla ven. Vánoček, cukroví, smažených řízků, bramborového salátu a jablek bylo tolik, až oči přecházely. Nikdo o to nejevil zájem, jen o to bumbáníčko. Objevil jsem ruční valník, jediný z mužstva byl přítomen Vašek Tyl a já. Zasvětil jsem Vaška do mého plánu, že naložíme trochu těch lahůdek na valníček a odvezeme to do našich kasáren. Strachy se rozklepal a nechtěl o tom ani slyšet. Konečně souhlasil s tím, až to vyvezu ven, on že počká za rohem. Kolečka celou cestu strašně vrzala, v prostorách ztichlého Hradu se to

rozléhalo. Když jsme projížděli naší branou, podarovali jsme kanonýry, konající zde strážní službu. Papali řízečky a přikusovali k tomu vánočky. Okna na světnici nám posloužila jako vhodná špižirna a naskládali do nich naše bohaté krmné dávky. Začal čas blahobytu a problémy z přežrání. Vánoce a Nový rok už skončily a major Urbanec mi řekl, že se jeho manželka toho roztomilého pejska nemůže nabažit, a že mi ho vrátí o něco později. Blížil se konec ledna a Jeryk stále zůstával na návštěvě. Měl jsem právě službu, když přicházela nějaká paní. Pozdravím a ptám se, co si přeje. Představila se jako paní Urbancová, a že by ráda mluvila s vojáčkem Zamrazilem. Na to jí odpovím, já jsem Zamrazil. Požádala mne, abych si Jeryka odvedl, že jí kouše koberce i záclony a dodala: „A prosím Vás vojáčku, neříkejte to Rudoví, že jsem tady byla !”

A bylo po vojně.

Ústřední hudba Československé armády hrála slavnostní koncert v Lucerně. Stál jsem v přízemí blízko orchestru a jak začala přestávka, chlapani muzikantský se začali okolo-mne sbíhat a nastalo veselé shledání. Mezi nimi Olda Kocourek a slavnostně prohlásil: „Zamrzlo, budu se ženit a mám tu budoucí manželku i s jejími rodiči” a ukázal o patro výše, kde stáli. Já na to: „Oldo, ty já znám, ten pán je Něguš s paní a to děvče znám už hodně dlouho, to ještě v době když chodila s oblibou nahatá”. Moji věrní posluchači začali řvát smíchy a Olda na mě strašně zoufale civěl s křídově bledou tváří. Kdybych dostal v tom okamžiku od někoho pořádně přes hubu, tak bych mu ještě poděkoval. Začal jsem ho utěšovat, že, je to moc a moc dávno, že byla ještě malá holčička a já chlapeček a chodili jsme s holčičkama a klukama do vrbiček kouřit doutníky z rákosí. Holčičkám jsme okukovali kafička, které ale neměly o naše pidiptáčky žádný zájem. Moje přísahy nestačily, že to byly pouze neškodné dětské hrátky. Pan Tomášek měl chatu vedle naší ve Všenorech. To bylo před válkou. V roce 1941 velká povodeň zničila v povodí Berounky všechny chaty.

Setkání s Rudolfem Urbancem.

Bylo to tak kolem roku 1970 a já jsem pracoval jako mistr na stavbě na Pankráci. Procházím ohraničeným prostorem a tu vidím pána s malým chlapcem. Když tak k nim přicházím vidím, jak se ten pán na mne usmívá. Koho bych tu nikdy nečekal -byl to Rudolf Urbanec. Bylo to příjemné setkání. Vyprávěl, jak s velkými obtížemi sehnal v Praze místo, ovšem s tím, že nedostane v Praze trvalé bydliště. Bydlel v podnájmu v Karlově ulici, v malé místnosti, kde byly dvě postele, dvě židle se stolem a jedna skříň. To vše užíval dohromady s Tondou Votavou v domě, kde kdysi bývalo Ponrepo, první biograf v Praze. Vyprávěl jak ho vyhodili z armády, doslova na ulici. Tak zvaní přátelé se k němu otáčeli zády. Nejvíce se ho mrzelo, že i pan Uhlíř ho nepustil ani do bytu a jeho paní při pootevřených ho důrazně žádala, aby za jejím manželem již nechodil „Zdeňku, ani nevím, co ještě povídala, poté jsem chodil po ulicích. Zřeklo se mě hodně lidí, ale Uhlíř, můj věrný přítel!? Zdeňku, ale přeci se ke mně hlásili opravdoví přátelé, kteří mně pomohli k dobrému zaměstnání.” „Pane Urbanec, prosím Vás, co tady v těchto končinách děláte, vy tady snad bydlíte?” „Konečně jsem dostal byt po cikánech, ale jak to manželka viděla, odmítla se do té žumpy nastěhovat. Je to odtud pár kroků, však uvidíš tu hrůzu.” Byl to první panelák t.zv. „Kozák”. Když něco podnikám, vždy počítám s tím nejhorším, ale to, co tady bylo k vidění, to se nedá ani popsat.. Někde scházela okenní křídla, všude po zemi rozbité sklo, umyvadlo, vana plná hoven., záchodová mísa ucpaná a stěna pomalovaná prstovou technikou

z nedostatku toaletního papíru. Podlaze se nedalo říkat podlaha. Po zevrubné prohlídce jsem panu Urbancovi řekl: „Je štěstí, že je začátek ledna a na stavbě je mrtvá sezóna. Pokusím se od vedení dostat povolení k opravě vašeho bytu“ a to jsem nakonec bez problémů dostal. Vybral jsem dobré řemeslníky a panu Urbancovi doporučil, aby každému zajistil denně dobrou svačinu s desetistupňovým pivem, oběd s dvěma pivy a každému z nich denně disko. Všechno dopadlo dobře a paní Urbancová našla odvalu se nastěhovat do nového bytu. Při následné oslavě nového bytu mě pozval pan Urbanec do Dačic, kde zdědil po rodičích starou chalupu. Začátkem jara jsme jeli s jeho paní a synem autem do Dačic. Po prohlídce celého stavení se mne zeptal pan Urbanec, co tomu říkám. Nejdříve se musí udělat izolace proti vlhkosti a potom se může teprve pokračovat v dalších opravách. Občas jsem tam s nimi jezdil a s pracemi pomáhal. Jednou večer, po fajruntě, jsem byl vyzván k prohlídce Dacie. Byl nádherný teplý večer a stromy v plném květu. Cesta vedla do kopce mírným svahem, kde byly samé rodinné domky obklopené zahradami. Pan Urbanec mě poslal asi tři sta metrů zpátky, pak abych zahrnul doprava a tam na něj čekal. Do ticha se náhle ozval strašlivý štěkot rozzuřeného psa a v tom okamžiku se rozštěkali psi v celých Dačicích. Netrvalo dlouho a za mnou přišel imitátor toho vzteklého psa. Strašlivý řev ještě nepřestával, když jsme docházeli k jeho rodnému domu, kde ve vratech stála jeho paní se založenýma rukama. „Pozdrav a usmívej se!“ Paní důrazně a s hněvivým výrazem pravila: „Rudo, že jsi zase štěkal?“ Po tomto žertíku přišla velká sranda, s horšími dozvuky. Jednou přijela na návštěvu k Urbancům maminka s roztomilým malým asi čtyřletým chlapečkem. Ani se moc nerozkoukal a hned začal tahat z kůlny starý trakař a poručil mi jak mám udělat sedadlo, pak přinesl starý bič a lácaly, to jsou kožené pásy, které má kůň od udidla přes ohlávku až do rukou kočího. Bedýnku jsem pevně přidělal, aby z ní pan kočí nespádl. Pak mi ještě řekl: „Ty ten trakař potlačíš, já budu kočírovat a děda bude kobyly. No co, budeme jezdit po zahradě, tam se může vyblbnout do sytosti. Pan kočí vyzkoušel jestli je kobyly řádně okšírovaná a hurá do světa. Splašená kobyly vycválala rovnou ze vrat na ulici. Kočí zavelel „Čehý“ a kočár drkotal okolo kostela mírným svahem přes celé náměstí, kočí hulákal na kobyly „Hyjé ty mlcho líná, hyjé“. Co jsem tam v Dačicích několik let občas trávil, tolik lidí jsem na náměstí nikdy neviděl. Nazpět to bylo horší, ale ochotní diváci mi pomohli dotlačit trakař až k vratům a včas utekli před očekávaným hromobitím, což předpovídali zcela správně. Byl to pro nás oba hřejivý pocit, vrátit se o pouhé půl století zpět, do našeho nevybouřeného mládí. Žel, paní Vlastu z toho asi trochu klepla „Pepka“. Na čas přestala mluvit a jen se strnule dívala do neznáma a dospělí chlapečkové přestali na čas zlobit. Mezi těmito událostmi navštěvoval mě pan Urbanec pracovně ve Zlenicích na mojí chatě. Zdůrazňuji, k ničemu jsem ho nenutil a on začal vysekávat rýhy pro položení kabelů elektrického vedení. Jen mi bylo divné, proč do toho tak strašně tříská. Jen tak na omluvu řekl, že v Dačicích tenkrát asi chudáci šetřili vápnem, ale já tady asi omylem dal do malty místo šedého vápna cement. Nad mojí chatou, trochu vpravo, měl chatu pan Bakeš. Asi rok sloužil v Klatovech, kde hrál na malý bubínek a rád si na to vzpomínal, pískal si pochody, ale ten přehlídkový měl nejraději. Zavolal mě jednou k plotu a řekl: „Pane Zamrazil, ten dělník, co u Vás pracuje, se moc podobá tomu kapelníkovi Urbancovi. Podle vidění je mu až neuvěřitelně podobný“. Zavolal jsem toho dělníka aby vyšel ven. Vyšel ven a zavolal dost nevrle, abych ho neotravoval a nezdržoval při práci. Když k nám

došel a po vzájemném pozdravení a představování, uvedlo to pana Bakeše do rozpaků. Pan Urbanec pochopil situaci a řekl panu Bakešovi, že je bývalý velitel hudby Hradní stráže a pak jenom k tomu dodal, že ten pitomec tam u mne sloužil.

Když bylo panu Urbancovi 68 roků, jeho paní mu začala vyvažovat přísnou dietu. Místo piva mohl pít jen „Pito“. Řekl mi: „Zdeňku, prosím Tě, Vlasta prozatím nic neví, mám tvrzení jater a moc času už mi nezbývá.“ Po skončení letní sezóny v Dačicích se mu choroba značně zhoršovala a ztratil o všechno zájem. V této hrozné době jsem ho často navštěvoval.

23. prosince přišla pro mne paní Vlasta a požádala mne, abych jel s ní domů, abych Rudu uklidnil. Ten den ráno přijela pro něj sanitka, aby ho odvezla do nemocnice, ale on odmítl. Podařilo se mi ho přemluvit a jeho syn ho ještě ten den do nemocnice odvezl. Dva dny po Vánocích v roce 1976 ve věku šedesáti devíti roků zemřel.

Tento příběh mi vyprávěl, za mého pobytu v Dačicích, pan Rudolf Urbanec.

Rudolf Urbanec se narodil 3. prosince 1907 v Dačicích. Jeho maminka dvakrát ovdověla, později se provdala za povozníka a narodil se jim syn Rudolf. Z dřívějších manželství měla maminka čtyři děvčata, která postupně z rodiny odcházela. Vyprávěl, jak spal jako malé děcko v jedné posteli se dvěma sestřičkami, nohama proti sobě. Maminka byla velice zbožná a chtěla, aby se Rudolf stal knězem. Musel chodit do kostela a když si pan farář všiml, že má vztah k hudbě, začal ho vyučovat hře na housle a časem se uplatnil v chrámovém sbor. Když ve čtrnácti letech ukončil školu, měl nastoupit do klášterní koleje v Opavě. Z toho měl hrůzu a přemýšlel, jak to udělat, aby tam nemusel. Jeho tajným přáním bylo, aby mohl nastoupit do Vojenské hudební školy v Praze. Napsal si sám žádost do uvedené školy a podařilo se mu napodobit podpis otce. Netrvalo dlouho a dostal předvolání ke zkoušce. Řekl, že jede do Opavy, kam samozřejmě vůbec nejel, ale jel do Prahy s houslemi. Po zkoušce, která dobře dopadla, mu bylo řečeno, že jeho otec dostane vyrozumění poštou o jeho přijetí a nástupu do hudební školy. Celou dobu prožíval značné napětí, hlídal stále pošťáka, aby dopis nedostal nikdo z jeho rodičů. Po nástupu do hudební školy nastala tvrdá drezúra a výuka nástrojů. K houslím mu byl přidělen tenor. Největší hrůzu měl, po skončení prvního ročníku, z návratu domů. Prospěch měl dobrý, ale ten podvod na rodičích, co spáchal, byl pro něj hrozný. Když vešel do chalupy, máma ho spatřila a když viděla syna ve vojenské uniformě, omdlela a skácela se na zem, zatímco jeho otec zářil radostí, že nebude Ruda flandákem. Máma se nemohla s touto skutečností dlouho smířit, ale táta mu pomáhal s jejím utěšováním. Celkem si musel odsloužit šest roků. Měl velkou touhu studovat na konzervatoři a táta ho překvapil tím, že si vezme hypotéku na chalupu a políčka, aby mohl Ruda studovat. Během studia měl později možnost si přivydělat v Rozhlase ve smyčcovém orchestru hrou na housle. Bydlel v podnájmu s jedním spolužákem, kde se ani v zimě netopilo a platit za podnájem se muselo předem. Časem si mohl koupit ošacení, boty a přilepsit si i na stravě. Po absolvování konzervatoře vstoupil do armády v hodnosti podporučíka a byl přidělen jako dirigent k posádkové hudbě do Trenčína. Začátkem protektorátu byl demobilizován.

Jednou se dočetl v novinách, že se nabízí místo profesora na konzervatoři v Teheránu. Napsal si žádost s uvedením svého vzdělání. Všechno dobře

dopadlo, formality byly brzy kladně vyřízeny, včetně pasu a výjezdu, odjel do Teheránu a teprve na cestě si uvědomil, že to není sen, ale skutečnost. Přicestovali s ním ještě dva absolventi konzervatoře. Plat byl větší, než očekávali, ubytování bylo výborné, včetně služebnictva. Posluchači byli velice ctižádostiví, chápejí a pocházeli většinou z bohatých vrstev tamější smetánky. Posílal domů peníze na splácení hypotéky v nejvyšší možné výši a vůbec ho to nezatěžovalo. Kdo měl v Čechách radiopřijímač, tak slyšel při hledání zahraničních stanic z Teheránu operu Bedřicha Smetany „Prodanou nevěstu“. Nebylo mnoho těch, kteří to slyšeli, ale přesto se to mezi lidmi rozneslo. Teprve po válce vyšlo najevo, že tuto skladbu napsal zpaměti Rudolf Urbanec a také sám ji dirigoval. Po vypuknutí války opustil pan Urbanec Teherán a se dvěma kamarády se vypravili na motorce se sajdkáru a mohutnou bagáží na strastiplnou cestu, směr Egypt, kde se v jeho blízkosti začala formovat naše armáda. Po skončení války se vrátil do Československa, ale nejvíce se těšil domů, do Dačic. Setkání s otcem bylo radostné, dojemné i smutné. Nedlouho před jeho příjezdem totiž zemřela maminka. „Táto, moc mě mrzí, že jsem maminku nezastihl, zvláště když mi ten hřích s tou vojenskou hudební školou konečně odpustila!“. Otec mu na to odpověděl: „Rudlo, ona si myslela, že jsi daleko od té strašné vojny. Pořád se za Tebe modlila a co jí síly v jejím stáří stačily, chodila do toho svého kostelíčka a prosila Pána Boha, aby Tě ochránil“. Po založení dechového orchestru Hudby Hradní stráže, stali se kapelníky pan Jan Uhlíř a Rudolf Urbanec. Kolem roku 1947 se konal v dačickém parku slavný koncert za řízení Rudolfa Urbance.

Sepsal a zažil Zdeněk Zamrazil

svob.zákl.služby u Hudby Hradní stráže 1949-51.

P.S.- Autorův článek výbor akceptuje, ale zásadně nesouhlasí s použitými vulgarismy.

ZPRAVODAJ č.99 vydala rada klubu - září 2010.